

Disfuncționalități provocate inteligențelor artificiale

În cadrul Școlii doctorale de la Facultatea de litere din Cluj am ținut în octombrie 2025 cursuri despre metoda de cercetare a imaginarului: una dintre temele investigate a fost aceea a relației cu inteligențele artificiale și a modalității în care fantasmarea umană și-a găsit un mediu propice în ceea ce înseamnă universul I.A. I-am solicitat pe doctoranzi să intre într-un dialog, fiecare din ei, cu o inteligență artificială căreia să îi provoace o formă de disfuncționalitate; iar apoi să nareze în cadrul cursului meu experiența avută și disfuncționalitatea provocată. Două doctorande au refuzat tema propusă de mine, iar eu le-am acceptat refuzul, căci un asemenea atelier de cercetare își are limitele sale existențiale și etice. Din cei cincisprezece doctoranzi, doi au refuzat deci experimentul, dar treisprezece l-au acceptat; unsprezece din ei nu au avut rezultate speculative majore, dar doi dintre doctoranzi au avut o experiență cu adevărat inedită. I-am rugat să construiască fiecare din ei un eseu confesional punctual în care să își nareze experiența. În paralel cu experimentul în care i-am ambalat pe doctoranzi, le-am propus și studenților din anii I și II (înscriși la Literatură Comparată) aceeași chestiune, să îi provoace o disfuncționalitate unei inteligențe artificiale. Șase studenți au optat pentru această provocare: iată aici eseurile narrative ale acestora, semnate de Alex Frandeuș, Andrei Penea, Dragoș Eftimie, Matei Someșan, Ingrid Schneider și Carla Pânzariu.

Ruxandra Cesereanu